

Sv. Notburga

pomočnica

v vsakoverstnih potrebah,

z pripovedko o

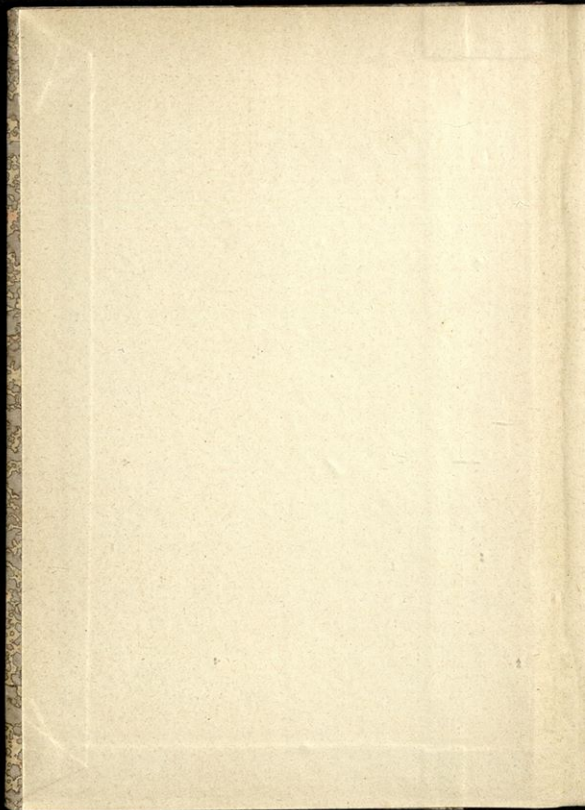
Z V O N U

v Blejskem jezeru.

V Ljubljani.

Založil A. Mandeljc. — Tisk Blaznikov.

1882.

Sv. Notburga

pomočnica

v vsakoverstnih potrebah,

z pripovedko o

Z V O N U

v Blejskem jezeru.

V Ljubljani.

Založil A. Mandeljc. — Tisk Blaznikov.

1882. št. 2352.

C. Zupanc.

222352

Sv. Notburga.

Malokteri obiskovalec cerkve Matere Božje na Blejskem jezeru se ozre na stranski oltar, ki je posvečen sv. Mihaelu nadangelju. Onda na darilniku stoji podoba prestavljajoča devico — sv. Notburgo. Nekdaj, ko je imela cerkev sedem oltarjev, je bil tudi oltar, posvečen sv. Notburgi, sedaj je le še podoba in na zidu lesena tablica, v kateri se vidi košček persta sv. device. V zakristiji se hrani sreberna svetinja z ostanki imenovane svetnice, ktere so tje prinesli iz Briksena po naročilu tadanjega škofa Gašperja Ignacija, da bi jih verno ljudstvo častilo. —

Vsi verni kristjani, kateri sv. ostanke pobožno poljubijo ter molijo tri „Oče naše“ in tri Češenasimarije“, dobijo 40 dni odpustkov.

Sv. Notburga, hči nepremožnega klobučarja, je bila rojena l. 1265. v malem

mesticu Rotenbergu. Kako je svojo mladost preživela, se ne ve, kajti prikaže se nam že kot osemnajstletna deklica v Rotenburški grajščini. Vendar lahko iz tega sklepamo, da je bila v mladih letih lepega in poštenega obnašanja, ker jo je pobožna Guta, žena Henrika Rotenburškega, ki je bil za svojega časa eden najimenitnejših in bogatejših gospodov na Tirolskem in Bavarskem, vzela še tako mlado v službo za kuharico. Svojo službo je opravljala vestno in natanko. Zapeljivosti spridenega sveta se je varovala ter zoper mnogoverstne skušnjave, ktere ji je malopridni svet nastavljal, se hrabro borila iskaje vedno pomoči pri Bogu. Najbolj se je odlikovala v radodarnosti, ljubezni in usmiljenji do ubogih. Dan na dan je prihajala dolga versta beračev pred grajske duri, in mlada služabnica je pri kosilu ostale jedi delila med nje. Velikokrat sta gospod in gospa stala pri oknu ter gledala sè solznimi očmi, kako so se reveži ganljivo zahvaljevali dobroserčni Notburgi za postrežbo in jedi, ki so jih dobivali iz njenih rok.

L. 1289. pride velika poskušnja nad Notburgo. Henrik in njegova blaga gospa Guta umreta in posestvo prevzame njuni sin Henrik II. s svojo ženo Otilijo. Da je nastopil drugi gospodar, druga gospodinja,

vse čuti, najbolj pa Notburga in reveži. Že za časa blagih roditeljev je Otilijo hudo peklo, da Notburga reveže oskerbuje, pa takrat je morala še molčati. Zdaj pa, ko sama gospodinjstvo prevzame, ukaže grajske duri zapreti, reveže odpoditi ter Božje darove, ki od mize ostajajo, mesto beračem, svinjam dajati. S takošnim početjem meni dobro Notburgino serce najbolj žaliti in raniti. Mesto blagih besed germijo iz ust hudobne Otilije psovke, kakoršnih devica še nikdar ni slišala. Vendar sveta služabnica poterpežljivo prenaša vse težave. Ker noče sama svinj pitati z Božjimi darovi, morajo druge dekले to deloopravljati. Da bi revežem pomagala, si priterguje od svojih jedi ter nosi to na cesto in deli med uboge. To ravnanje ne ostane prikrito gospejnim očem. Rada bi jo koj iz službe zapodila, ko bi le mogla pregovoriti gospoda. Priložnost se ji kmalo ponudi. Neka dne nese v predpasniku malo prihranjenih jedi revežem na cesto. Na potu jo sreča gospod in na vprašanje, kaj da nese, odgovori, da nese ubogim svoje kosilo in svoj verček vina. Da bi se gospod prepričal, razgerne predpasnik in oj čudo — mesto kruha in mesa zagleda terske in ko poskusi iz verča, se spremeni vino v grenek lug. Bog je pripustil, da bi Henrik

spoznal, da je njegovo serce suho in terdo kakor les in njegov čut nesladen, kakor lug. Ves raztogoten pride domov ter se pritoži gospej nad služabnico. Gospa porabi to priložnost, da doseže svoj namen, in Notburga mora iti iz grada. To je bilo hudo za dobro Notburgo, kajti izgnana je bila kakor malopridna deklina. Vendar ne tarnja preveč, temuč voljno prenaša svojo nadlogo. Poda se k nekemu kmetu na Ravno (Eben) v službo za deklo.

Malo dni pozneje se poda v grad, da bi pobrala svojo obleko. Približavša se k grajščini zve, da je gospa nagloma hudo zbolela; vsi poklicani zdravniki obupajo, da bi še ozdravela. Sedaj bi se lahko posmehovala Notburga ter privoščila gospej rekoč: prav ji je, Bog jo tepe. Toda imela je preblago serce, da bi kaj tacega storila. Svoji sovražnici poverne hudo z dobrim. Koj ji je pripravljena streči v njeni bolezni. Verh tega moli neprenehoma za zdravje Otilije, da bi ne umerla nespokorjeno. Sv. pismo pravi: Molitev pravičnega oblake predere — in Bog tudi usliši sveto služabnico. Na njeno priprošnjo se usmili Bog gospejne duše, da se preseli na oni svet spravljena in spokorjena, vendar njen duh za kazen še dolgo nima miru. Vsako noč pride gospa v svinjak, ter kruli, kakor

drugi prešiči. Slednjič jo pa vendar reši z molitvami pobožen benediktinec.

Notburga je služila v gradu sedem let in sedaj izpojena mora opravljati pri kmetu težka dela. Sè svojo pridnostjo se jako prikupi kmetu in bila bi ondi ostala vse žive dni, ko bi Božja volja ne odločila drugače. Čestiti čitatelj! Ako pogledaš podobno sv. Notburge, vidiš v njeni roki serp, ki ga derži kviško. Kaj pa pomeni serp? Pripoveduje se, da je neko saboto žela pšenico na polji. Morebiti se je pripravljalo k hudemu vremenu, ali je bila žetev že pri konci, kar zapoje zvon naznanjajoč delopust. Notburga neha delati in hoče njivo zapustiti, pa kmet jo sili ter priganja rekoč: zvon ne naznanja delopusta, temuč zadnji snop, ki ga boš povezala. Pobožna devica se ne dá premotiti, temuč hoče po stari navadi opraviti v bližnji cerkvi sv. Ruperta svoje molitve. Ker pa kmet le ne odjenja, tedaj povzdigne služabnica serp kolikor mogoče visoko ter pravi: Bog naj bo sodnik med menoj in teboj — zmakne roko in — glej! serp obvisi v zraku, kakor da bi ga obesila na klin, toliko časa, dokler ne stegne zopet svoje roke.

Vernimo se zopet k Rotenburški grajščini, da vidimo, kako se je godilo po

Otilijevi smerti. Pretekla so samo še tri leta in vendar se je že veliko spremenilo. Henrik Rotenburški se je zapletel v dolgo in kervavo vojno, ki je nastala vsled štajerskega upora. Na eni strani so se bíli Albert I., vojvoda Avstrijski, njegov tast Meinhard II., vojvoda Koroški in grof Tirolski in radi tega tudi Henrik Rotenburški, na nasprotni strani pa uporni Štajerci, škof Solnograški in vojvoda Bavarski. Nasledki vojne so bili grozni. Požgana so bila mesta in vasi, polja opustošena in tudi grad Rotenburški je ostal v zelo žalostnem stanu. Po leti 1293. l. se verne Henrik domov in vidi svojo hišo na robu pogube. Spomni se lepo cvetečega blagostanja za časa, ko je bila Notburga v njegovem gradu in sklene jo nazaj poklicati. Poda se torej nekega dne na lov, obiše blago devico, ter jo prosi, da bi se vernila k njemu. Ona se začudi, vendar noče zapustiti kmečke hiše, kajti dobro se še spominja, kako gerdo je bila izgnana, in kakošen razloček je bil med dobro Guto in hudobno Otilijo. Vedoč, da v Rotenburški hiši vlada domač prepir, noče nikakor prevzeti službe. Še le, ko ji Henrik obljubi, da hoče domači prepir končati in pošteno ravnati, kakor ranjki roditelji, obljubi verniti se v grajščino.

V Rotenburški hiši zavlada zopet mir. Henrik se oženi v drugič z pobožno Margareto Hoheneško. Tu biva Notburga še celih 18 let, do svoje smerti, kot zvesta služabnica in poštena odgojiteljica Henrikovim otrokom. Njene lepe čednosti se svetijo po vernitvi v grajščino kakor, kadar po hudi nevihti solnce posije ter pošilja dobrodejne žarke na zemljo. Živi sveto. V svoji sobici premoli cele noči, po dnevu pa deli miloščino revežem, katerim so se grajske duri zopet odperle. Kakor v Putiferjevi hiši za časa egiptovskega Jožefa, tako se je množilo blagostanje tudi v Rotenburški grajščini. Po smerti Henrika II. prevzame gospodarstvo njegov sin Henrik III., ktereга je sama Notburga odgojila. Nabravši si neizmerno veliko dobrih del in pripravivši si v nebesih krasen venec zveličanja zaspi v Gospodu po kratki boleznii l. 1313. v 48. letu svoje starosti. Bila je sicer revna na blagu, pa silno bogata na dobrih delih in čednostih. Prišel je po njo njen sveti Ženin, ki ji je še pred boleznijo dan veselega zedinenja naznanil, rekoč: pridi blažena mojega Očeta in posedi moje kraljestvo! Nad njo so se resnično spolnile svetopisemske besede: blagor mertvim, ki v Gospodu umerjo, kajti oni odpočijejo od svojega truda in njih dela gredo za njimi.

Truplo sv. Notburge položijo v trugo in v mertvaški voz vprežejo vola brez gonjača, kakor je sama naročila pred smertjo. Vola peljeta sv. truplo iz grajščine na cesto, kjer je klečala dolga versta revežev, ki so plakali po blagi dobrotnici. Potem kreneta na stran proti reki Ini. Na bregu nič ne postojita, temuč vlečeta voz kar naprej čez vodo in glej! — voda se razdeli in nakopiči kviško tako, da prepeljeta sv. truplo po suhem na drugo stran. Dalje gresta proti vasi „Jenbah“ in prišedša do na razpotji stoječega križa se malo odpočijeta. Ljudstvo, ki je prihitelo iz vasi gledat, se ne more načuditi nad vozom brez gonjača. Kmalo pride Henrik sè spremstvom za merličem in razloži prebivalcem to čudno prikazen. Začno pripravljati potrebne reči k pokopu, ker mislijo, da si je sv. Notburga tukaj odločila svoj grob, pa vola odrineta dalje in jo pripeljeta do cerkvice sv. Ruperta, kjer zopet postojita. Hočejo vzeti trugo z voza, pa vola hitro popeljeta sv. truplo v cerkev in prideta z praznim vozom nazaj — čudo, ako pomislimo, da je bila truga brez vsake človeške pomoči z voza djana in vola sama v silno ozki cerkvici voz zaberniti mogla. Po opravljenih navadnih kerščanskih obredih položijo sv. truplo v rakev pred oltarjem.

Naslednjega dneva je bila sv. maša in po končanih cerkvenih obredih se verne Henrik domov se solznimi očmi poslovivši in priporočivši se v njeno varstvo in priprošnja.

Češčenje sv. Notburge se je pričelo koj po njeni smerti in se razširjalo čemdalje bolj ne samo po Tirolskem in Bavarskem, temuč tudi po Slovenskem in še celo med Poljaki, Henrik III. Rotenburški dá kmalo po njeni smerti spremeniti sobico, v kateri je stanovala, v lepo kapelico, in na onem kraji, kjer sta vola v prvič počivala, tudi malo kapelico.

Kako zeló češčena je sv. Notburga. pričujejo ne samo brezštevilni romarji k njenemu grobu, temuč tudi nji na čast postavljeni oltarji in podobe predstavljajoče sv. devico, ter imena ondotnih prebivalcev, kajti ni skorej hiše, v kateri bi ud družine ne nosil njenega imena.

L. 1718. koncem avgusta so vzdignili z privoljenjem Briksenškega knezoškofijstva sv. truplo, ktero je čez 400 let v grobu ležalo, in izpostavili l. 1735. 29. junija očitnemu češčenju vernikov. Manjkalo je le še nekaj, namreč razglašenje sv. Notburge za svetnico po vesoljnem svetu, in to se je zgodilo na prošnjo gospoda Vincencija Gaserja, knezoškofa Briksenškega po sv. očetu Piju IX. l. 1862. 27. marca.

Kako se je po Slovenskem razširilo češčenje sv. Notburge, se pripoveduje tako-le. Neki gospod na Kranjskem dobi od prijatelja podobo sv. Notburge. Slikana je bila v navadni kmečki obleki, obdana od cele verste revežev in živine. Spodaj je bil napis: sv. Notburga, varuhinja ubogih in živine. Podobo dene v lep pozlačen okvir in jo obesi z dovoljenjem duhovnih predstojnikov na zid podružniške cerkve, posvečene sv. Mohoru in Fortunatu v Grobljah Mengiške župnije. Kmalo nato nastane velika kuga v okolici. Ker se je oni čas močno razširjal životopis sv. Notburge, svetujejo duhovniki z prižnice vernikom, da naj se zatekajo k imenovani svetnici. Začele so v resnici hoditi cele trume pobožnih kristjanov molit pred njeno podobo; tudi so dajali za sv. maše na bližnjem oltarji poleg podobe sv. Notburge. Kmalo zginе popolnoma kuga iz vse okolice. Od tega časa so romale vedno velike množice tje ter se priporočevali svetnici. Na mestu, kjer je visela podoba, so napravili kmalo oltar, na katerem je bilo na leto po 800 sv. maš opravljenih. Tudi ste prišli iz Rima na prošnjo dve papeževi pismi, s kterima papež podelijo popolen odpustek na praznik sv. Notburge vsem vernim po prijetti zakramentov sv. pokore

in sv. Rešnjega telesa in po molitvi za namen sv. cerkve. Tudi podelijo oblast oltarju sv. Notburge, da se pri sleherni sv. maši na onem oltarji opravljene vsaki petek in skozi vso osmino vernih duš popolni odpustki za verne duše obrniti morejo.

Zatekajmo se tudi mi, ljubi Slovenci in Slovenke v vseh težavah pod zavetje sv. Notburge, ker ona nam bo gotovo pomagala. Da pa lažje spoznamo, kako velika priprošnica da je, tedaj hočem le nekoliko domačih zgledov navesti.

1. V Grobeljski okolici Mengiške župnije je razsajala huda kuga. Jurij Gorjub, kmet v Damžaljah, si je vse prizadel, da bi svoj hlev zavaroval pred to pošastjo. Pa vse prizadevanje je bilo zastonj. V tej sili se zateče v molitvi k sv. Notburgi, in kuga nagloma zgine iz hleva, živina pa čisto zdrava postane.

2. Ravno tako se je godilo Jakopu Gregoriču. Kuga mu je pobrala enega vola in tudi druga živina je postala kužna. Ves prestrašen moli k sv. Notburgi in živina nagloma ozdravi.

3. Tretji kmet Miha Vavpetič je bil v veliki nadlogi, kajti kuga mu je pomorila dve kravi in druga živina že dva dni ni hotela jesti. V nevarnosti, da pride ob

vso živino, se zvečer zaupno obrne v molitvi do sv. Notburge. Ko drugi dan vstane, v velikem strahu, da mu je vsa živina poginila, stopi v hlev in zapazi vse prazne jasli, živino pa popolnoma zdravo. Poln veselja teče v Groblje ter da za eno sv. mašo v zahvalo sv. Notburgi.

4. Anton Brinovec je delal v petek pred Binkoštni na polji, kar ga nagloma pokličejo na občinski pašnik. Prišedši tje zagleda svojo kravo na tleh, katero je tako silno napenjalo, da še nikdar ni videl kaj takega. Precej pošlje po živinskega zdravnika, ki pa pri vseh navedenih pripomočkih ni mogel nič opraviti. Krava je ležala na tleh in nič ne dihala, kakor da bi bila mrtva. Mož ves žalosten jo prepusti zdravniku, za se pa zahteva samo kožo, katero naj bi mu domov prinesel, in se odpravi proti domu. Na poti mu pride na misel sv. Notburga. Pride počasi do Grobeljskega gradu, od koder se vidi cerkev sv. Notburge. Pade na kolena, prosi svetnico pomoči in obljubi dati za eno sv. mašo. Potem se vzdigne in gre pogledat na pašnik, kjer kravo v ravno tistem stanu najde. Vendar se mu zdi, ko je malo bolj natanko opazuje, da levo nogo malo premika. Stopi k nji in ji zaberne glavo. Zdaj premakne krava nogo, skoči po konci v veliko začu-

denje vseh pričujočih in se pridruži popolnoma zdrava drugi živini na paši.

5. Miha Cigan iz Damžalj peljal je dva voza, v vsakem en konj vprežen, čez Bistrico na goro, da bi slamo domov spravil. Z naloženima vozovoma moral je z gore po ozkej poti memo globokega prepada iti. Pervi voz pride iz tira in pade s konjem vred v gosto poraščeno dolino. Drugi konj se splaši, poterga žilje, in se prekucne v dolino. Kmet ves prestrašen misli, da sta konja mrtva, vendar se priporoči Bogu in sv. Notburgi, ter obljubi z darom v Groblje romati. Potem gre počasi v dolino, da bi videl, kaj se je zgodilo. Pervega konja najde v germovji obešenega, kakor tiča v mreži. Misleč, da je mertev, gre tje, mu pomaga iz germovja in najde čisto zdravega in nepoškodovanega. Drugi je ležal še veliko globokeje med koreninami. Kmet misli, da si je noge polomil. Gre tje, mu pomaga na noge in glej! tudi ta konj je bil čisto nepoškodovan.

6. Andrej Kolada iz Podgorice je imel hčerko, ki je imela vse terde noge, tako da se ni mogla nič premikati. V strahu, da bo vse svoje življenje hroma ostala, kajti morala je v postelji vedno enako panju ležati, išče pomoči pri zdravnikih, pa vse nič ne pomaga. Zdaj se zateče k

sv. Notburgi, roma k njeni cerkvi v Groblje in obesi pri njenem oltarju nekoliko deklici ostriženih las in eno voščeno žensko podobo. Drugi dan že zapazijo starši, da se otrok more po konci skloniti, vendar nog še ne more premakniti. Kmalo nato pride duhovnik iz Mengiša po biro. Starši pripovedujejo nesrečni stan svojega otroka ter izrečejo željo, da bi radi dali za sv. mašo, pa nimajo denarja. Ponudijo duhovniku pšenice mesto denarja, kar duhovnik sprejme. Na določeni dan pridejo starši z bolno hčerko v cerkev, pa mašnik radi imenitnega opravila zadržan ne more obljube spolniti in starši se vernejo domov. Četrti dan potem je bila sv. maša na čast sv. Notburge v Grobljah in glej! — ravno tisto uro, komaj je bila maša končana, se skloni otrok v postelji po konci, vstane brez vsake pomoči, in zadobi v veliko začudenje vseh, ki so deklico poznali, popolno gibčnost v nogah, tako da je od zdaj naprej lahko hodila.

7. Čestita gospa Marija Terezija Poteneška, nuna v Velesovskem samostanu, je dobila na levi roki rudečo, lišaju podobno liso, ki je prihajala čemdalje večja in se kmalo spremenila v velik, črn in ostuden tur. Vsa zdravniška pomoč je bila zastonj. Bolečina je postajala vedno hujša

in ni bilo druge pomoči, kakor da bi zdravnik moral odrezati roko. V tej hudi stiski se zateče bolnica k sv. Notburgi, ter dá za eno sv. mašo v Grobljah na čast sv. Notburge. Roka se je začela vidoma boljšati in v nekoliko dneh postala popolno zdrava.

8. Ivan Kozel, pek pri nunah v Velešovem, je hudo zbolel. Bilo je 6. julija 1739. l. Oči so mu čisto oslabele ter postale steklene, tako da so mu svečo prižgali, misleči, da bo vsaki čas umerl. Nune svetujejo njegovi ženi, naj kliče na pomoč sv. Notburgo ter obljubi romati v Groblje k cerkvici sv. Notburge. Žena stori, pokliče svoje otroke, poklekne ž njimi ter prosi za ozdravljenje moževo. Med molitvijo premakne naenkrat mož svoje oči, pogleda okrog po sobi in se skloni po konci. Vsaki dan mu je prihajalo boljše in kmalo ozdravel popolnoma ter prišel v Groblje, da se je zahvalil svetnici za čudovito ozdravljenje.

9. Karol Rostiški, c. k. komornik, baron Kehlburški in Aufhofenški pismeno poterjuje tole. Ležal sem 21 tednov bolan, strašne bolečine terpeč v želodcu. Noben zdravnik mi ni mogel pomoči. Ker je bolezen vedno hujša prihajala, zatekel sem se k sv. Notburgi, ter pil vodo, ki je bila

nekoliko namešana z perstjo od njenega groba. To storim kake dvakrat in nagloma mine vsa bolečina v želodcu, in postanem zopet popolno zdrav in krepak.

10. Tomaž Baloh, duhovnik na Blejskem jezeru, pripoveduje dne 20. junija 1746. l. tole čudno prigodbo. Jakob Šmolstek iz Pilštajna na Štajarskem doma, obiskal je lansko leto Blejsko cerkvico in letos l. 1746. 9. junija tretjo nedeljo po Binkoštih je zopet prišel semkaj. Bil je ves hrom in premikal se je le počasi z pomočjo bergelj. Ko med daritvijo sv. maše pred oltarjem sv. Notburge kleči ter iskreno prosi pomoči Marijo in sv. Notburgo, se mu pri zadnjem blagoslovu pred očmi mnogo ljudstva z neznanim ropotom polomijo berglje, on pa vstane ter gre iz cerkve zdrav in vesel popustivši v spričevanje berglje v cerkvi.

Litanije

sv. device Notburge.

Gospod, usmili se nas.

Kriste, usmili se nas.

Gospod, usmili se nas.

Kriste, sliši nas.

Kriste, usliši nas.

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,
 Sin vsega sveta rešni Bog,
 Sveti Duh, resnični Bog,
 Sveta Trojica, en sami Bog,
 Sveta Marija,
 Sveta Mati Božja,
 Sveta devic Devica,
 Sveta Notburga,
 Sveta nevesta Kristusova,
 Čista lilija devištva,
 Lepo dišeča vijolica ponižnosti,
 Velika dobrotnica ubogih,
 Terdni ščit poterpežljivosti in krot-
 kosti,
 Lepi zgled zaupanja na Boga,
 Goreče solnce ljubezni do Boga in
 do bližnjega,
 Stanovitna učenka Kristusovega ter-
 pljenja,
 Ljuba prijateljica križa Kristusovega,
 Lepo dišeče kadilo svete molitve,
 Zapopadek vseh kristjanskih čednostij,
 Zercalo vse svetosti,
 Vitežka premagovalka vsega telesne-
 ga poželenja,
 Srečna prijateljica miru in sprave,
 Zvesta in skerbna služabnica svojega
 gospodarja,
 Resnična oznanovalka svoje prečudne
 smerti,

}
 usmili
 se nas!

}
 prosi za nas!

Večno cveteča rajska cvetlica,
 Kinč in čast vsega ženstva,
 Lepi zgled služabnikom in poslom,
 Pribežališče v vseh nadlogah,
 Kinč in čast cele Briksenške škofije
 in tudi cerkvice na Blejskem jezeru,
 Vedno tekoči studenec vseh milostij
 v Inski dolini in na otoku Blejske-
 ga jezera,

Posebno in tolažbe polno pribežališče
 kmečkega ljudstva v vseh živinskih
 potrebah,

Prečudni blagoslov vsega pohištva,
 Zvesta in prepričevalna tolažba v
 zadnjih smertnih težavah,

Zvesta voditeljica vseh po zveličanji
 hrepenečih duš,

Tolažba in pomoč vsem razžalenim
 in potrebnim,

Po vsem Tirolskem, Bavarskem in
 Slovenskem razglašena svetnica,

Zvesta pomočnica vseh k Tebi klica-
 jočih čestilcev in čestilk,

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas, o Gospod!

prosi za nas!

Kriste, sliši nas.

Kriste, usliši nas.

V. Prosi za nas prečudna devica sv. Notburga!

R. Da dosežemo po Tvojem zasluženju večno zveličanje.

M o l i m o .

Vsegamogočni večni Bog, kateri si sv. devico Notburgo na duši in na telesu tako obilno oblagodaryl z nebeškimi darovi, da je postala vsem revnim in potrebnim tolažba in pribežališče, dodeli nam milostno, ki po njenim zasluženji na Te zaupamo, da tukaj Tebi dopadljivo živimo, tamkaj pa Tebe in sv. Notburgo na večne čase častimo. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev k sv. Notburgi v vsaki potrebi.

Sveta Notburga! Tvoje ime Te imenuje terdnjavo v potrebi, terdnjavo, h kateri zaupno pribežimo v vsaki sili, da dosežemo varstvo in pomoč. Kot terdnjavo v potrebi si se skazovala v svojem življenji in po svoji smerti. Stiskanim pomagati je bilo Tvoje veselje in Tvoje opravilo, dokler si v umerljivem telesu hodila, in ko je bila

Tvoja sveta duša povzdignena pred obličje Božje, ni jenjala Tvoja ljubezen v živANJI prešnje ljubezni tukaj na zemlji in svoje milostljive roke nisi odtegnila. Ti, ki vse potrebe in muke trudapolnega življenja poznaš, nisi pozabila na blaženih višavah nebeških svojih bratov in sester v dolini solz. To spričujejo brezštevIlne milosti in dobrote, ktere so na Tvojo priprošnjo vsakoverstno terpeči dosegli, ki so se zatekli k Tebi. Sv. Notburga! tudi jaz pritečem k Tebi v veliki potrebi, ki me zelo teži. Ti poznaš potrebo, ki me tlači, in me je prisilila k Tebi se zateči. (Imenuj potrebo.) Zatečem se Ti z živo vero in s terdnim zaupanjem. Tvoje serce tako usmiljeno v vsaki človeški potrebi, tvoja ušesa tako pripravljena zdi hovanje pomoči potrebnih poslušati, so gotovo tudi za moje zdihe odperta. K Tebi, o terdnjava v potrebi! pribežim in Te prosim najzaupljivejše in ponižnejše, usliši mojo prošnjo in priteci mi na pomoč. Kakor si stiskane na Rotenburg sprejemala, in še celó za njimi hodila ter iskala v svojih nadlogah, tako tudi mene sprejmi in ne pusti me brez tolažbe in uslišanja od sebe. Tvoja priprošnja toliko premore pri Bogu, ne odreci mi je v moji hudi sili. Poklekni pred predstol Božje milosti in usmiljenja, naj govore

Tvoja usta Vsegamogočnemu mojo prošnjo s tisto ljubeznijo, ktera tako zelo ogreje Božje serce in gotovo bode uslišana in jaz bom v svoji sili pomoč našel. O sveta devica! kakor varstva potrebni svojo prošnjo poda v roko svojega priprošnika, da bi jo prinesel pred obličje gospodovo, tako tudi jaz položim svojo potrebo v Tvoje milostne roke, ktere mi značijo kruh in vino kot darilko darov ljubezni. Prinesi jo pred obličje Božje in uslišana bode. Najviši ne bo podal v Tvoje ljubeznive roke tersk in luga, da bi mi to podelila, temuč kruha in vina, dar pokrepčila in uslišanja. Sv. Notburga! Tvoja dobra volja, Tvoje usmiljenje, Tvoja ljubezen, Tvoja neustrašljiva pomoč, Ti sama si, ki si moje serce napolnila z živim zaupanjem. Tedaj upam gotovo, da moje zaupanje ne bo zastonj, Ti si odšla v nespremenljivo večnost in ostaneš na veke v Bogu. Še enkrat položimo pred Te svojo potrebo, še enkrat Te prosim v svoji sili; hočem pa z pomirjenim sercem čakati v terdnem zaupanju, da bom pomoč zadobil, ako je v čast Božjo in v moje zveličanje. Amen.

Pripovedka o zvonu

v Blejskem jezeru. *)

(Spisal J. Radonievič.)

Bil sem še otrok, ko so mi doma pripovedovali, da je nekdam na gradu živela prelepa, mlada gospa, ki je vedno žalostna bila in je zmiraj černo obleko nosila. Bila je mlada vdova. Moža so ji tolovaji v gozdu umorili, in njegovo telo v jezeru potopili: zato je ona tolikanj jokala, da so nje cve-teča lica obledela, in z ljudmi ni skorej besede več govorila. Vsak dan se je na otok peljala in tam, pred podobo Matere Božje v majhni kapelici je vsaki dan dolgo klečala in molila; ali pa je sedela na bregu jezera pri studencu in ni se ozerla ne na levo, ne na desno, in le v temno dno je-zeru je bilo obrnjeno oko ali pa proti nebu. Zbrala je vse svoje drage zlate in

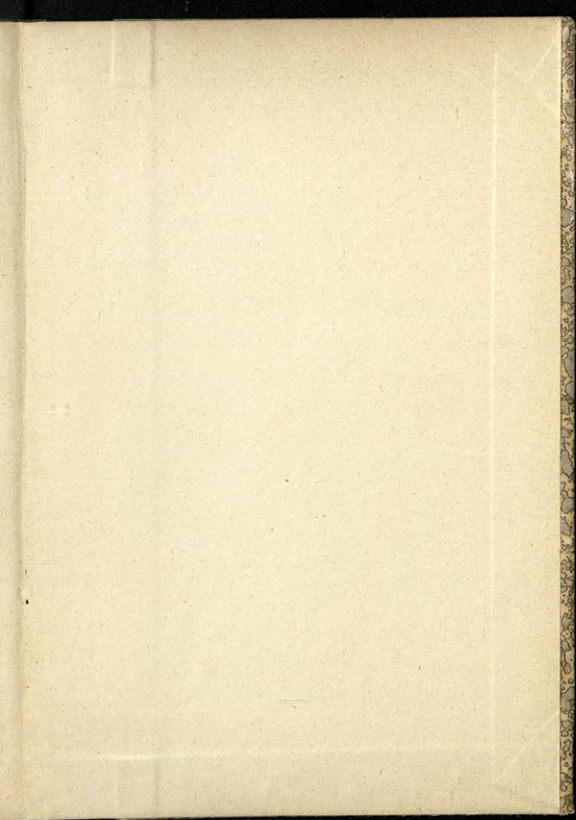
*) „Glasnik slovenski“ l. 1858. št. 8.

sreberne posode, ves lišp in kinč, ki ga je kdaj nosila, sto in stokrat je večno zvestobo umerlemu obljubovala, in dala je vlti dragocen zvon, v spomin svojega moža. Zvon so pripeljali; bil je iz čistega, dragega blaga, sladko in glasno kakor angeljsko petje je bilo njegovo zvonjenje; djali so ga v černo ovenčano ladijo in odrinili so proti otoku. Pa nemudoma je divja burja vstala, ni pomagala ne molitev, ne vesla moč; zvon in ljudje, ki so ga vozili, vsi so bili v globini pokopani in nihče o njih nič povedati ne ve. Včasih pa, kedar je nebo prav jasno, in tihi večer svoja krila razgrinja čez jezero, kedar luna svojo blede luč čez jezero razliva, se čuje iz globočine jezera sreberni glas potopljenega zvona. Takrat se ribič upre z vso močjo v svojo veslo, ker ve, da huda nevihta bi znala vstati, in da razserdeni valovi bi znali njega in ladijo pogubiti. Mlada udova pa je zapustila svet in svoj visoki grad; dala je vse svoje premoženje in bogastvo, da so cerkev na jezeru zidali, in ona bosa celo romala v Rim. Sam rimski papež je poslal potem na jezero v novo cerkev en zvon, sam ga je blagoslovil in mu dal čudno moč, da vsaki, kdor ž njim zvoni, si s tem dopolnjenje ene svojih prošnja in želja od nebes izprositi zamore. Ljudje

zdaj na otok romajo k Materi Božji; vedno poje mali zvon in veliko, veliko ljudi tam prosi za odrešenje rev in terpljenja, ki jih v življenji tarejo; pa le malo jih je, ki mislijo tudi na sveto, nesrečno ženo, ki je daleč, v ptuji deželi, v nekem samostanu umerla kakor ponižna spokornica. —

Tako so mi moja mati pravili, in jaz sem jih, zvesto poslušal in sem zvesto ohranil v pameti pripoved od srebernega zvona in od černe žene.

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

222352